

Preventivní program školy

na školní rok 2025/2026

**Základní škola a Mateřská škola Vejprty
Moskevská 723/2**

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	Základní škola a Mateřská škola Moskevská 723/2, Vejprty
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Tomáš Kluc
Telefon na ředitele	474 386 124
E-mail na ředitele	zs.vejprty@zsvejprty.cz

Jméno a příjmení školního metodika prevence	Martin Šlechta
Telefon	731 958 930
E-mail	m-slechta@seznam.cz

Jméno a příjmení výchovného poradce	Mgr. Bc. Lenka Kubovcová Burianová
Telefon	474 386 286
E-mail	leburka@centrum.cz

	Počet tříd	Počet žáků/studentů
ZŠ – I. stupeň	6	143
ZŠ - II. stupeň	4	100
Celkem	10	243

Použité zkratky:

PPŠ - Preventivní program školy
RCH - Rizikové chování
NNO - Nestátní neziskové organizace
ŠMP - Školní metodik prevence
SAS - Sociálně aktivizační služba

A. ZMAPOVÁNÍ SITUACE VE ŠKOLE, PRO STANOVENÍ CÍLŮ PPŠ

VSTUPNÍ INFORMACE A JEJICH ZDROJE

1. Sociální okolí školy

Základní škola ve Vejprtech je zařazena do sítě škol s účinností od 1. 1. 1993 s identifikačním číslem IZO: 102 129 665. Zřizovatelem je město Vejprty. Dnem 1. 1. 1993 je ZŠ zřízena jako právnická osoba se samostatnou právní subjektivitou jako příspěvková organizace. V Ústředním věstníku ČR je registrována pod IČO 46787755. Dnem 1. 9. 2014 se změnil název na Základní škola a Mateřská škola Vejprty.

Výchovně vzdělávací činnost probíhá podle vzdělávacího programu číslo jednací 16847/96-2 Základní škola a ŠVP Krušnohorka.

Škola poskytuje vzdělání žákům české, německé, romské, vietnamské i ukrajinské národnosti. Většina žáků je ze slabších sociálních vrstev a neúplných rodin. Do vyučovacího procesu jsou zařazeni i žáci se specifickými vzdělávacími potřebami. Škola spolupracuje s dětským lékařem, OO Policie ČR, PPP v Chomutově a Kadani.

Silnou stránkou školy je výuka německého jazyka a jeho využití v praxi, protože škola sídlí u hranic s Německem a spolupracuje s německými školami.

2. Informace od pedagogů

Pedagogové si nejvíce stěžují na poradách na nekázeň žáků, nedodržování zásad slušného chování a neplnění školních povinností. Přestože na toto upozorňují rodiče, náprava ze strany rodičů vážne.

3. Informace od rodičů

Z dotazníků zadaných rodičům vyplývá, že rodiče jsou spokojeni.

4. Informace od žáků

Z dotazníků zadaných žákům vyplývá, že žáci jsou ve škole spokojeni a problémy mezi spolužáky se objevují pouze ojediněle.

5. Hodnocení MPP minulého školního roku

Největším problémem se soustavně stává docházka žáků do školy. Jde o formu tzv. skrytého záškoláctví, kterému se současnou legislativou naše škola nemůže zabránit. Osvědčilo se neustálé působení na rodiče. Dalším problémem je neplnění školních povinností žáků.

B. CÍLE VYPLÝVAJÍCÍ ZE ZMAPOVÁNÍ SITUACE

Hlavní cíle	Podporovat rozvoj znalostí a sociálních dovedností žáků, jež jim umožní činit informovaná rozhodnutí ve vztahu k různým formám rizikového chování.
Specifické cíle	Pomoci zorientovat se v hierarchii životních hodnot. Najít své místo ve společnosti a v kolektivu. Nabídnout co nejvíce aktivit pro volný čas. Motivovat ke zdravému způsobu života. Omezovat tzv. skryté záškoláctví. Snižování prevalence kouření.

C. PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

Zdůvodnění potřeby programu

Program vychází ze Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy na období 2023 - 2025 a z níže uvedených metodických pokynů MŠMT:

- Metodické doporučení MŠMT pro prevenci rizikového chování č.j.: 21291/2010-28
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016).
- Metodický pokyn MŠMT k záškoláctví 2024
- Doporučení MŠMT k realizaci sexuální výchovy v základních školách z roku 2010

I. PRÁCE PEDAGOGICKÉHO SBORU A VEDENÍ ŠKOLY

1. V oblasti přímé práce pedagogů

Pro odstranění vyplývajících problémů je vhodná vzájemná spolupráce všech pedagogů a jejich jednotné působení na žáky a soustavné působení na rodiče.

2. Plán vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování

Název a odborné zaměření vzdělávání	Počet hodin	Plánované datum konání	Realizátor – organizace, odborník	Počet školených pedagogů
Rozcvičky v prevenci	4	17.12.2025	Světlo Kadaň z.s.	25

3. Plán vzdělávání školního metodika prevence

Název a odborné zaměření vzdělávání	Počet hodin	Datum konání	Realizátor – organizace, odborník

4. Způsob spolupráce s ostatními pedagogy ve škole

Počty pedagogických pracovníků	Celkem	Podílející se aktivně na prevenci	Nepodílející se aktivně na prevenci
Ředitel školy	1	1	
Výchovný poradce	2	2	
Učitelé	20	20	
Vychovatelé	2	2	

II. SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI

1. Způsoby seznámení rodičů s činností ŠMP, možnostmi spolupráce a PPŠ

Školní metodik prevence: představení na třídních schůzkách
Konzultační hodiny: středa 8.00 – 10.00, kabinet matematiky 2. poschodí
Obsah konzultací: podle vyhlášky č. 607/2020 Sb.
Další informace: žákovská knížka, web školy, webová aplikace Škola Online
Další kontakt: schránka důvěry

2. Aktivity pro rodiče

Název aktivity	Datum konání	Realizátor, přednášející
Celoroční aktivity 1. stupeň + zákonní zástupci		

3. Aktivity podporující spolupráci školy s rodiči

Název aktivity	Datum konání	Vedoucí programu
Celoroční aktivity 1. stupeň + zákonní zástupci		
Absolventský ples 9.ročníků	Červen 2026	

III. PROGRAM PREVENTIVNÍCH AKTIVIT PRO ŽÁKY ŠKOLY

1. Způsob seznámení žáků s činností ŠMP, možnostmi pomoci a PPŠ

Školní metodik prevence: představení na třídních schůzkách
Konzultační hodiny: středa 8.00 – 10.00, kabinet matematiky 2. poschodí
Obsah konzultací: podle vyhlášky č. 607/2020 Sb.
Další informace: žákovská knížka, web školy, webová aplikace Škola Online
Další kontakt: schránka důvěry

2.1 Nespecifická a specifická prevence pro žáky ve výuce, která je součástí učebních osnov

a. Preventivní aktivity realizované školou

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,...)	Ročník
Prvouka	Malý chodec, Malý cyklista, Zdravé zuby	1. – 5.
Preventivní strategie	Nebezpečí internetu	1. – 5.
Výchova ke zdraví	Projekt Řekni drogám ne Projekt Kouření tvá volba	7. 7.
	Jak se bránit drogám Nebezpečí internetu	6. – 9.

b. Preventivní aktivity realizované externími spolupracovníky školy

Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,...)	Realizátor	Ročník
Světlem k prevenci	Světlo Kadaň z.s.	5. – 9.

2. 2 Specifická prevence pro žáky ve výuce, reagující na konkrétní situaci ve třídě

Forma RCH, která bude řešena:	
Jak byla situace zjištěna:	
Kdo bude situaci řešit – jméno učitele nebo externího odborníka, organizace:	
Kdy bude situace řešena:	
S použitím, jakých metod bude intervence vedena:	
Způsob ověření efektivity intervence:	
Poznámky/komentáře:	

2. 3. Jednorázové aktivity pro žáky

... třída/-y/ročník/-y			
Název a forma aktivity, akce	Datum	Realizátor	Odpovědný pracovník školy
HIV, AIDS, sexualita	Duben 2026	Dům Světla	Šlechta

2. 4. Dlouhodobé preventivní aktivity pro žáky

... třída/-y/ročník/-y			
Název a forma aktivity, akce	Datum	Realizátor	Odpovědný pracovník školy

2.5. Volnočasové aktivity pro žáky

Název aktivity, akce, kroužku	Datum nebo frekvence konání	Vedoucí programu
Anglický jazyk pro pokročilé	čtvrtek	Antipova
Sbor	pondělí	Müllerová
Badminton	čtvrtek	Sondelová
Pečení	čtvrtek	Šťastná
Deskové hry	čtvrtek	Vojtková
Florbal	úterý, čtvrtek	Zdráhal
Divadelní	pondělí	Šťastná
Dramatický	pátek	Šlechta
Hravá angličtina	čtvrtek	Antipova
Mediální	čtvrtek	Šlechta, Kubovcová
Konverzace v NJ	středa	Antipova
Přírodovědný	pondělí	Nogolová
Matematický klub	středa	Klucová
Jóga	středa, čtvrtek	Müllerová
Geochaching	úterý	Zdráhalová
Taneční	středa	Šťastná
Výtvarný	úterý	Stützová
Fotbal	pondělí, čtvrtek	Miková
Děti na startu	úterý	Romová, Rom

IV. OSTATNÍ AKCE V OBLASTI PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Název a forma aktivity, akce	Datum	Realizátor

V. SPOLUPRÁCE S OKOLÍM ŠKOLY

Organizace	Jméno pracovníka	Kontakt (adresa, telefon, e-mail)	Způsob zapojení pracovníka do spolupráce
PPP Chomutov	Mgr. L. Veselá	474 699 218	konzultant PPŠ
MěÚ Vejprty	Bc. A. Třečková	474 386 294	sociální pracovníce
OO Policie ČR	npor. Bc. V. Jenč	974 434 500	přednášející
Pediatric Vejprty	MUDr. P. Kotalíková	474 385 361	nemocnost

VI. EVIDENCE A EFEKTIVITA

Evidence	Efektivita
zápis z pedagogických porad	
zápis z jednání výchovné komise	dotazník – klima školní třídy, šikana
	rozbor vzkazů ze schránky důvěry
	snížení počtu omluvených i neomluvených hodin
	hodnocení PPŠ

VII. SEZNÁMENÍ PRACOVNÍKŮ ŠKOLY S MPP

	Datum	Podpis ředitele/ředitelky školy
Seznámení ředitele/ředitelky školy s PPŠ	8. 9. 2025	
Seznámení pedagogického sboru školy s PPŠ	8. 9. 2025	

PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ

Na základě Metodického pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol školských zařízení byl vypracován tento Program proti šikanování, který je nedílnou součástí Preventivního programu školy pro školní rok 2024/2025. Vypracován byl na základě zmapování situace ve škole a aktuálních potřeb žáků. Navazuje na aktivity uvedené v Minimálním preventivním programu a zohledňuje doporučení odborných institucí.

Charakteristika šikanování

(1) Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrožit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Může mít i formu sexuálního obtěžování až zneužívání. Nově se může realizovat i prostřednictvím elektronické komunikace, jedná se o tzv. kyberšikanu. Ta zahrnuje útoky pomocí e-mailů, sociálních sítí, sms zpráv, vyvěšování urážlivých materiálů na internetové stránky apod. Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků. Nebezpečnost působení šikany spočívá zvláště v závažnosti, dlouhodobosti a nezřídka v celoživotních následcích na duševní a tělesné zdraví oběti.

(2) Šikanování se ve své zárodečné formě vyskytuje prakticky na všech školách. Pocit bezpečí každého jedince a jeho začlenění do třídního kolektivu je základní podmínkou vytváření produktivního prostředí a dobrého sociálního klimatu třídy a školy. Všechny školy a školská zařízení mají povinnost předcházet všem náznakům násilí a šikanování. Šikanování v jakékoli formě a podobě nesmí být pracovníky školy akceptováno. Samotní pedagogičtí pracovníci nesmí svým jednáním s některými žáky a chováním vůči nim podněcovat zhoršování vztahů směřující k šikanování těchto žáků jejich spolužáky.

Projevy šikanování

(1) Šikanování má ve svých projevech velice různou podobu. Mezi základní formy šikany patří:

- Verbální šikana, přímá a nepřímá – psychická šikana (součástí je i kyberšikana, děje se pomocí ICT technologií).
- Fyzická šikana, přímá a nepřímá (patří sem i krádeže a ničení majetku oběti).
- Smíšená šikana, kombinace verbální a fyzické šikany (násilné a manipulativní příkazy apod.).

Odpovědnost školy

Škola vzdělává žáky různých národností (české, romské, ukrajinské, vietnamské) a z různých sociálních podmínek. Vzhledem k častému výskytu dětí ze sociálně-znevýhodněného prostředí je prevence rizikového chování a budování bezpečného klimatu zásadní prioritou školy.

(1) Škola či školské zařízení má jednoznačnou odpovědnost za děti a žáky. V souladu s ustanovením § 29 zákona č. 5651/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, jsou školy a školská zařízení povinny zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků a studentů v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování (sociálně patologických jevů). Z tohoto důvodu musí pedagogický pracovník šikanování mezi žáky předcházet, jeho projevy neprodleně řešit a každé jeho oběti poskytnout okamžitou pomoc

(2) Pedagogický pracovník, kterému bude znám případ šikanování a nepřijme v tomto ohledu žádné opatření, se vystavuje riziku trestního postihu pro neoznámení, případně nepřekažení trestného činu (§168, 167 trestního zákona). V úvahu přicházejí i další trestné činy jako např. nadřizování (§ 166 tr. zákona) či schvalování trestného činu (§165 tr. zákona), v krajním případě i podněcování k trestnému činu (§ 164 tr. zákona). Skutkovou podstatu účastenství na trestném činu (§ 10 tr. zákona) může jednání pedagogického pracovníka naplňovat v případě, že o chování žáků věděl a nezabránil spáchání trestného činu např. tím, že ponechal šikanovaného samotného mezi šikanujícími žáky apod.

Krizový plán školy

Zahrnuje situace, které škola zvládne řešit vlastními silami. Do této skupiny patří postupy pro počáteční stadia šikanování a školní program pro řešení zárodečného stadia šikanování, a dále situace, kdy škola potřebuje pomoc zvenku a je nezbytná její součinnost se specializovanými institucemi (viz čl. 9) a policií. Sem patří řešení případů pokročilé a nestandardní šikany.

(1) Odhalení šikany bývá obtížné. Významnou roli při jejím zjišťování hraje strach, a to nejen strach obětí, ale i pachatelů a dalších účastníků. Strach vytváří obvykle prostředí „solidarity“ agresorů i postižených. V případě, kdy dojde k šikaně nebo pokusu o šikanu, je vždy svolána výchovná komise, která se případem zabývá.

A. Pro vyšetřování počáteční šikany (se standardní formou) bude škola postupovat v těchto pěti krocích:

1. Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili, a s oběťmi (povede učitel, na kterého se oběť obrátí, a členové výchovné komise)
2. Nalezení vhodných svědků.
3. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (nikoli však konfrontace obětí a agresorů).
4. Zajištění ochrany obětím.

5. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi.
- B. Pokročilá šikana s neobvyklou formou:
 1. Překonání šoku pedagogického pracovníka a bezprostřední záchrana oběti.
 2. Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování.
 3. Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi.
 4. Pokračující pomoc a podpora oběti.
 5. Nahlášení policii. (provede ředitelství školy)
 6. Vlastní vyšetřování.

V rámci první pomoci je nutné při pokročilých, brutálních a kriminálních šikanách spolupracovat s dalšími institucemi a orgány, a to zejména s pedagogicko-psychologickou poradnou, střediskem výchovné péče, orgánem sociálně právní ochrany dítěte, Policií ČR.

Škola využívá také intervenční programy podle potřeby konkrétní třídy, případně cílené aktivity podle výsledků dotazníkových šetření.

Výchovná opatření

Škola bude dále pracovat s agresorem (jeho náhled na jeho chování, motivy, rodinné prostředí). V případě potřeby mu zprostředkovat péči pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče nebo jiných odborníků – klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů (zajistí výchovný poradce, ředitel školy, popř. metodik prevence ve spolupráci s tř. učitelem)

Pro potrestání agresorů jsou stanovena následující běžná výchovná opatření:

- Napomenutí a důtka třídního učitele, důtka ředitele
- Snížení známky z chování.
- Převedení do jiné školy po souhlasu zákonného zástupce.

Pro nápravu situace ve skupině je potřeba pracovat s celým třídním kolektivem. Je nezbytné vypořádat se i s traumaty těch, kteří přihlíželi, ale nezasáhli (mlčící většina).

V mimořádných případech se užije škola tato další opatření:

- Ředitel školy doporučí rodičům dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení SVP, případně doporučí dobrovolný diagnostický pobyt žáka v místně příslušném diagnostickém ústavu.
- Ředitel školy podá návrh orgánu sociálně právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu.

Součástí prevence i následné podpory jsou také zájmové a volnočasové aktivity školy – kroužky,

konverzace v cizích jazycích nebo projekty. Tyto aktivity podporují spolupráci, seberegulaci a duševní pohodu žáků.

Spolupráce s rodiči

Pokud rodiče informují školu o podezření na šikanování, je za odborné vyšetření záležitosti zodpovědný ředitel školy. Při nápravě šikanování je potřebná spolupráce vedení školy nebo školského zařízení, školního metodika prevence a dalších pedagogických pracovníků jak s rodinou oběti, tak i s rodinou agresora. Při jednání s rodiči dbají pedagogičtí pracovníci na taktní přístup a zejména na zachování důvěrnosti informací.

Spolupráce se specializovanými institucemi

Při předcházení případům šikany a při jejich řešení je důležitá spolupráce vedení školy nebo školského zařízení, školního metodika prevence, výchovného poradce nebo zástupce školy s dalšími institucemi a orgány. Zejména:

PPP Chomutov – Mgr. L. Veselá

MěÚ Vejprty – Bc. A. Třečková

Policie ČR – npor. Bc. V. Jenč

A dále:

- v resortu školství – s pedagogicko-psychologickými poradnami, středisky výchovné péče, speciálně pedagogickými centry,
- v resortu zdravotnictví – s pediatrií a odbornými lékaři, dětskými psychology, psychiatry a zařízeními, která poskytují odbornou poradenskou a terapeutickou péči, včetně individuální a rodinné terapie,
- v resortu sociální péče – s oddělením péče o rodinu a děti, s oddělením sociální prevence (možnost vstupovat do každého šetření, jednat s dalšími zainteresovanými stranami, s rodinou),
- případně s NNO specializujícími se na prevenci a řešení šikany.

Dojde-li k závažnějšímu případu šikanování nebo při podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu (provinění), ředitel školy nebo školského zařízení oznámí tuto skutečnost Policii ČR.

Ředitel školy oznámí orgánu sociálně právní ochrany dítěte skutečnosti, které ohrožují bezpečí a zdraví žáka. Pokud žák spáchá trestný čin (provinění), popř. opakovaně páchá přestupky, ředitel školy zahájí spolupráci s orgány sociálně právní ochrany dítěte bez zbytečného odkladu.

S tímto krizovým plánem jsou pomocí webových stránek školy a vyvěšením ve veřejných prostorách školy seznámeni žáci a jejich zákonní zástupci.

Příklady nepřímých a přímých znaků šikanování

1. Nepřímé (varovné) znaky šikanování mohou být např.:

- Žák je o přestávkách často osamocený, ostatní o něj nejeví zájem, nemá kamarády.
- Při týmových sportech bývá jedinec volen do mužstva mezi posledními.
- O přestávkách vyhledává blízkost učitelů.
- Má-li žák promluvit před třídou, je nejistý, ustrašený.
- Působí smutně, nešťastně, stísněně, mívá blízko k pláči.
- Stává se uzavřeným.
- Jeho školní prospěch se někdy náhle a nevysvětlitelně zhoršuje.
- Jeho věci jsou poškozené nebo znečištěné, případně rozházené.
- Zašpiněný nebo poškozený oděv.
- Stále postrádá nějaké své věci.
- Odmítá vysvětlit poškození a ztráty věcí nebo používá nepravděpodobné výmluvy.
- Mění svoji pravidelnou cestu do školy a ze školy.
- Začíná vyhledávat důvody pro absenci ve škole.
- Odřeniny, modřiny, škrábance nebo řezné rány, které nedovede uspokojivě vysvětlit.
- (Zejména je třeba věnovat pozornost mladším žákům nově zařazeným do třídy, neboť přízrůsobovací konflikty nejsou vzácností!)

2. Přímé znaky šikanování mohou být např.:

- Posměšné poznámky na adresu žáka, pokořující přezdívka, nadávky, ponižování, hrubé žerty na jeho účet. Rozhodujícím kritériem je, do jaké míry je daný žák konkrétní přezdívkou nebo „legrací“ zranitelný.
- Kritika žáka, výtky na jeho adresu, zejména pronášené nepřátelským až nenávisným nebo pohrdavým tónem.
- Nátlak na žáka, aby dával věcné nebo peněžní dary šikanujícímu nebo za něj platil.
- Příkazy, které žák dostává od jiných spolužáků, zejména pronášené panovačným tónem, a skutečnost, že se jim podřizuje.
- Nátlak na žáka k vykonávání nemorálních až trestných činů či k spoluúčasti na nich.
- Honění, strkání, štouchání, rány, kopání, které třeba nejsou zvláště silné, ale je nápadné, že je oběť neoplácí.
- Rvačky, v nichž jeden z účastníků je zřetelně slabší a snaží se uniknout.

3. Rodiče žáků se doporučuje upozornit zejména na to, aby si všímali těchto možných příznaků šikanování:

- Za dítětem nepřicházejí domů spolužáci nebo jiní kamarádi.
- Dítě nemá kamaráda, s nímž by trávilo volný čas, s nímž by si telefonovalo apod.
- Dítě není zváno na návštěvu k jiným dětem.
- Nechuť jít ráno do školy (zvláště když dříve mělo dítě školu rádo). Dítě odkládá odchod z domova, případně je na něm možno při bedlivější pozornosti pozorovat strach. Ztráta chuti k jídlu.
- Dítě nechodí do školy a ze školy nejkratší cestou, případně střídá různé cesty, prosí o dovoz či odvoz autem.
- Dítě chodí domů ze školy hladové (agresoři mu berou svačinu nebo peníze na svačinu).
- Usíná s pláčem, má neklidný spánek, křičí ze snu, např. „Nechte mě!“
- Dítě ztrácí zájem o učení a schopnost soustředit se na ně.
- Dítě bývá doma smutné či apatické nebo se objeví výkyvy nálad, zmínky o možné sebevraždě. Odmítá svěřit se s tím, co je trápí.
- Dítě žádá o peníze, přičemž udává nevěrohodné důvody (například opakovaně říká, že je ztratilo), případně doma krade peníze.
- Dítě nápadně často hlásí ztrátu osobních věcí.
- Dítě je neobvykle, nečekaně agresivní k sourozencům nebo jiným dětem, možná projevuje i zlobu vůči rodičům.
- Dítě si stěžuje na neurčité bolesti břicha nebo hlavy, možná ráno zvrací, snaží se zůstat doma. Své zdravotní obtíže může přehánět, případně i simulovat (manipulace s teploměrem apod.).
- Dítě se vyhýbá docházce do školy.
- Dítě se zdržuje doma víc, než mělo ve zvyku.

Příklady šikanování

1. Případ: Zpověď oběti počátečního stadia šikanování

(doslovný přepis)

- nadávaj mi
- dělaj mi naschvály
- maj na mne poznámky když přijdu po nemoci
- rejpaj do mne
- když se učitel rozhoduje koho vyzkoušet tak mu poraděj mne
- když nejsem ve škole říkaj učitelům, co není pravda
- když něco provedou, snaží se to svalit na mne
- když se učitel zeptá jestli někdo má tahák, hned se všichni ozvou, že mám já
- o hodině, když je písemka, tak zničeho nic se ozve abych neopisoval
- všichni maj strašnou radost když dostanu špatnou známku

- když jsem služba, tak všichni udělaj ve třídě nepořádek
- nepouští mne mezi sebe když si povídají
- když si řeknu o sešit tak řeknou, že ho nemají dopsanej a pak ho pučej někomu jinýmu
- ve frontě na oběd mne předbíhají
- když je ve třídě smrad tak hned řeknou že jsem si prd
- povyšujou se nade mne
- Nic mi nepučej

Závěr

Program je každoročně vyhodnocován na základě zpětné vazby žáků, rodičů a pedagogů (dotazníky, třídnické hodiny, schránka důvěry) a upravován podle aktuálních potřeb. Seznamování žáků a zákonných zástupců probíhá prostřednictvím webu školy a informačních nástěnek.

Mgr. Tomáš Kluc – ředitel školy

Martin Šlechta – metodik prevence

Ve Vejprtech 01. 09. 2024

Příloha 2

Strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování

1. Úvod a rámec strategie

Strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování (RCH) je závazným školním dokumentem, který doplňuje Minimální preventivní program a Program proti šikaně. Cílem strategie je vytvořit bezpečné, vstřícné a podpůrné školní prostředí, které minimalizuje vznik rizikových situací a zároveň zajišťuje rychlý, jednotný a odborně správný postup, pokud k nim dojde.

Strategie vychází z legislativy: školský zákon, vyhláška 72/2005 Sb., vyhláška 27/2016 Sb., metodiky MŠMT k prevenci rizikového chování a k řešení šikany, a navazuje na plán ŠPP školy.

2. Cíle strategie

Hlavní cíle:

1. Snižování výskytu školní neúspěšnosti a její včasná identifikace.
2. Předcházení šikaně, kyberšikaně a dalším formám násilí.
3. Včasná a systematická prevence rizikového chování (kouření, návykové látky, konflikty, záškoláctví, rizikové online chování).
4. Posilování pozitivního klimatu tříd i školy.
5. Podpora žáků, rodičů a pedagogů prostřednictvím školního poradenského pracoviště.

Dílčí cíle:

- posilovat sociální dovednosti, respektující komunikaci a spolupráci,
- předcházet projevům agrese a konfliktů,
- budovat důvěru mezi žáky a dospělými,
- podporovat smysluplné trávení volného času,
- zajišťovat včasnou diagnostiku a podporu žákům s obtížemi.

3. Systém podpory žáků a prevence

Tento systém je propojený s prací ŠPP a vychází z Minimálního preventivního programu a Programu proti šikaně

3.1 Primární prevence (celková)

- Třídnické hodiny zaměřené na vztahy, spolupráci a řešení konfliktů.
- Vzdělávací aktivity o zdravém životním stylu, návykových látkách, online rizicích.
- Využití externích programů (např. K-centrum Kadaň, Světlo Kadaň, Dům světla).
- Průběžná spolupráce metodika prevence s učiteli.

3.2 Prevence školní neúspěšnosti

- Včasná pedagogická diagnostika učitelem + diagnostika ve škole speciálním pedagogem.
- Příprava podkladů pro vypracování PLPP, popřípadě následné IVP dle potřeb žáka.
- Úzká spolupráce s rodiči, třídy, společné nastavování cílů.
- Personální a odborná podpora žáků se SVP a nadaných žáků.

- Podpora přechodů: MŠ → ZŠ, ZŠ → SŠ.

3.3 Prevence šikany a kyberšikany

- Postupy proti šikaně dle školního Programu proti šikaně.
- Školení pedagogů.
- Monitoring klimatu tříd.
- Otevřená komunikace žákům.
- Zajištění bezpečného online prostředí.

3.4 Sekundární prevence (včasný záchyt)

Zahrnuje rychlou reakci na vznikající problémy:

- opakované neplnění školních povinností,
- neprospěch,
- změny chování,
- konflikty v kolektivu,
- náznaky šikany,
- projevy rizikového chování.

Využívá se spolupráce: třídní učitel – metodik prevence – vedení školy – rodiče.

3.5 Terciární prevence (zásah a následná péče)

Při vzniku závažného chování se postupuje dle Programu proti šikaně a krizového plánu školy. Součástí je:

- okamžitý zásah,
- pohovory se žáky,
- informování rodičů,
- spolupráce s OSPOD a policií,
- dlouhodobá práce se třídou,
- následná péče o oběť i agresora.

4. Konkrétní postupy podpory

4.1 Předcházení školní neúspěšnosti

1. Včasná pedagogická diagnostika – učitel sleduje projevy žáka, mapuje problémy.
2. Pedagogické pozorování – první krok k PLPP.
3. PLPP / IVP – tvorba, evaluace, spolupráce s rodiči.
4. Podpůrná opatření PO1–PO5 – koordinuje ŠPP.
5. Speciálněpedagogická péče – reedukace, podpora učení, nácvik dovedností.
6. Doučování, skupinová práce, asistentská podpora podle kapacit školy.

4.2 Postupy k řešení šikany

Škola používá **postup MŠMT (2016) – 7 kroků** a interní směrnici podle Programu proti šikaně. Obsahuje:

- okamžitý zásah,
- zajištění bezpečí oběti,
- pohovory odděleně,

- práce s agresorem,
- práce se třídou,
- zapojení rodičů,
- dokumentace a evaluace.

4.3 Postupy k řešení kyberšikany

- zajištění důkazů,
- informování rodičů,
- pohovory se žáky,
- nápravná opatření ve škole,
- prevence zpětným vzděláváním třídy,
- možnost spolupráce s Policií ČR.

4.4 Práce s třídními kolektivy

- pravidelné třídnické hodiny,
- diagnostika vztahů,
- práce školního psychologa nebo speciálního pedagoga,
- nápravné aktivity po konfliktech,
- posilování bezpečného klimatu.

5. Role školního poradenského pracoviště (ŠPP)

Výchovný poradce

- neprospěch, školní neúspěch, kariérová podpora, SŠ, PLPP/IVP.

Školní metodik prevence

- koordinace prevence RCH, MPP, řešení šikany, kyberšikany.

Vedení školy

- kontrola, metodické vedení, řízení krizových situací.

Podrobnější informace o rolích členů ŠPP viz. Koncepce poradenských služeb

6. Preventivní opatření na úrovni školy

Organizační opatření

- dohledy o přestávkách,
- jasně vymezená pravidla chování,
- školní řád s důrazem na bezpečnost,
- prevence úrazů a rizikového chování,
- pravidelná informovanost žáků o tom, kam se mohou obrátit.

Pedagogická opatření

- kooperativní výuka,
- formativní hodnocení,
- podpora motivace,
- pozitivní kázeň,

- individualizace výuky.

Technická a prostorová bezpečnost

- bezpečnostní opatření v budově i okolí,
- funkční pravidla pro IT prostředí školy.

7. Spolupráce školy s rodiči a institucemi

Rodiče

- pravidelné třídní schůzky,
- individuální konzultace,
- triády,
- e-komunikace.

Externí instituce

- PPP/SPC, OSPOD, Policie ČR, Úřad práce, K-centrum Kadaň, psychologické a zdravotnické služby.
- Organizace působící v prevenci (Nevypust' duši, Linka bezpečí aj.).

8. Dokumentace

Škola vede:

- záznamy o pohovorech,
- zápisy z případových setkání,
- PLPP, IVP,
- záznamy o metodických setkáních,
- evidenci případů šikany a RCH,
- evaluace preventivních aktivit,

Veškerá dokumentace je vedená v souladu s GDPR a ŠZ.

9. Evaluace strategie

Probíhá:

- 1-2× ročně
- společně s ŠPP a vedením školy,
- analýzou případů RCH,
- vyhodnocením PLPP/IVP,
- vyhodnocením MPP,
- zpětnou vazbou pedagogů, žáků a rodičů.

10. Závěr

Tato strategie pomáhá škole:

- předcházet školní neúspěšnosti i závažným rizikovým jevům,
- pracovat systematicky a odborně,
- vytvářet bezpečné prostředí pro všechny žáky,
- podporovat spolupráci mezi školou, rodinou a odbornými službami.